Özetleme, Karşılaştırma ve Sınıflandırma

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **Canlı: çınar, balina, karınca Cansız: taş, bulut, kalem**
   Ölçüt: canlı olma durumu.

2. **C) bağlama, keman, davul**
   Bağlama, keman ve davul çalgı olarak kullanılır.

3. **Kalın kürkleri ve derilerinin altındaki yağ tabakası**
   Bilgi metnin ikinci cümlesinde verilmiştir.

4. **A**
   Özet, metnin ana düşüncesini ve önemli bilgilerini kısaca verir; diğer seçenekler tek bir ayrıntıdır ya da metinde yoktur.

5. **Y – D – D – Y**
   Özet kısa olmalı; karşılaştırmada benzerlikler ve farklılıklar birlikte verilir.

6. **Örnek: Benzer: İkisi de resim ya da yazı için kullanılır. Farklı: Kalem kuru uçla, fırça boya ile iz bırakır.**
   Karşılaştırmada benzer ve farklı yönler ayrı ayrı belirtilir.

7. **D) Kardeşim benden daha uzun boyludur.**
   "-den daha" ifadesi iki kişiyi boy yönünden karşılaştırmaktadır.

8. **Örnek: Ölçüt – hareket ettiği ortam. Havada: uçak, helikopter; Karada: bisiklet, otomobil; Suda: gemi, kayık.**
   Farklı ölçütler de doğru kabul edilir (motorlu–motorsuz vb.).

9. **B) Deniz buzları korunursa kutup ayılarının avlanması kolaylaşır.**
   Metinde buzların azalmasının avlanmayı zorlaştırdığı söylenmiştir.

10. **Tuna – Diğerleri şehir adıdır; Tuna bir nehir adıdır.**
    Ölçüt: şehir adı olma.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **Kenan: bisiklet – temiz hava ve spor – yağmurda yağmurluk giymek zorunda. Eda: servis – kapıdan alınır, ıslanmaz – erken hazırlanmak zorunda.**
Karşılaştırma tabloyla düzenli biçimde gösterilebilir.

12 **C) ise**
"Kardeşi Eda ise..." ifadesi iki durumu karşı karşıya koymaktadır.

13 **Örnek: Kutup ayıları Kuzey Kutbu'nda yaşar ve kalın kürkleri ile yağ tabakaları sayesinde soğuğa dayanır. Foklarla beslenir ve avlanmak için deniz buzuna ihtiyaç duyarlar. İklim değişikliğiyle buzların erken erimesi onları aç bırakmaktadır.**
Özette yaşam alanı, beslenme ve tehlike bilgileri yer almalıdır.

14 **A) meyve – sebze**
Birinci grup meyve, ikinci grup sebze adlarıdır.

15 **1, 3, 4, 5**
2. cümle olayların akışını etkilemeyen bir ayrıntıdır.

16 **D) Tıpkı ablası gibi o da resim yapmayı çok seviyor.**
"Tıpkı ... gibi" ifadesi iki kişi arasındaki benzerliği gösterir.

17 **Örnek: 1. ölçüt – uçabilme: uçabilen (kartal), uçamayan (yunus, köpek, penguen, balina, at). 2. ölçüt – vücut örtüsü: tüylü (kartal, penguen), kıllı (köpek, at), çıplak deri (yunus, balina).**
Aynı varlıklar farklı ölçütlere göre farklı gruplara ayrılır.

18 **B) "Bence bu hikâyenin sonu çok sıkıcıydı." gibi kişisel bir yorum**
Özette kişisel görüşe yer verilmez.

19 **Örnek: İlkbaharda ağaçlar çiçek açar, sonbaharda ise yapraklarını döker. Benzer şekilde iki mevsimde de havalar ılıktır.**
Karşılaştırma ifadeleri benzerlik ve farklılıkları belirginleştirir.

20 **A) Servis her sabah belirli bir saatte gelmektedir.**
Servisi kaçırma korkusu, servisin belli bir saatte geldiğini gösterir.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **a) Bölge (iklim ve malzeme) b) Karadeniz'de ahşap ve dik çatı; İç Anadolu'da kerpiç-taş ve düz çatı.**
Karşılaştırmada aynı özellikler (malzeme, çatı) yan yana konur.

22 **C) Yağmur sularının çatıdan kolayca akması**
Metinde Karadeniz'de bol yağış olduğu belirtilmiştir; dik çatı suyun akmasını sağlar (çıkarım).

23 **Örnek: Anadolu'daki evler bölgenin iklimine ve malzemesine göre farklı yapılır. Karadeniz'de ahşap ve dik çatılı, İç Anadolu'da kerpiç ve düz çatılı, kıyılarda ise kalın duvarlı taş evler görülür.**
Özet ana düşünceyi ve temel bilgileri içermelidir.

24 **D) Kuşlar: serçe, kartal, yarasa, güvercin**
Yarasa uçabilen bir memelidir, kuş değildir.

25 **a) I b) Benzer: İkisi de arıyı ve çiçeği anlatır. Farklı: I gerçek bir bilgi verir; II kişileştirmeyle hikâye anlatır.**
Karşılaştırmada konu, amaç ve anlatım biçimi ele alınabilir.

26 **B) Özet metnin anlamını değiştirmiştir.**
Mert yarışmada birinci olmuştur; özet metinle çelişmektedir.

27 **Örnek: Türüne göre: hikâye, şiir, bilgi kitabı. Yaş grubuna göre: ilkokul, ortaokul, lise.**
Ölçüt değiştikçe gruplar da değişir.

28 **A) Benzer ve farklı yönler birlikte verilmiştir.**
"Hem ... hem de" benzerliği, "oysa" farklılığı gösterir.

29 **Örnek: Yalnızca önemli olayları yaz. Diyalogları aktarmak yerine kendi cümlelerinle anlat. Olayları oluş sırasına göre ve kısaca yaz.**
Özet kısa, öz ve metne sadık olmalıdır.

30 **C) ayna**
Kaşık, çatal ve bıçak yemek yerken kullanılan araçlardır.